

# REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 04-10-2021

**Mødedato** Mandag d. 04. oktober 2021 kl. 13:31

**Mødested** F1, stuen, Regionshuset Viborg

**Indholdsfortegnelse**

Udmøntning af bæredygtige initiativer..... 3

# Punkt 1: Udmøntning af bæredygtige initiativer

1-31-72-195-21

## Resume

Tre pilotprojekter inden for bæredygtighed fremlægges til politisk godkendelse. Projekterne omhandler analyse af behov for ændringer ved affaldscentral, bæredygtig isproduktion, implementering af genopladelige batterier og madaffald som potentiel gødning i økologisk landbrug. Regionsrådet afsatte i Budget 2021 en pulje til bæredygtige initiativer. Der igangsættes på den baggrund pilotprojekter, der kan skabe viden og opbygge erfaringer, som kan være med til at indfri bæredygtighedsstrategiens målsætninger.

## Direktionen indstiller,

at udmøntningen af i alt 1,29 mio. kr. til tre pilotprojekter inden for bæredygtighed godkendes, og

at der gives bevilling til pilotprojekterne og finansiering, jf. tabel 2.

## Sagsfremstilling

Regionsrådet afsatte i Budget 2021 en pulje til bæredygtige initiativer. Første udmøntning fra puljen skete på regionsrådsmødet i april 2021 og dernæst på møde i august 2021. Der fremlægges nu yderligere tre projekter til godkendelse, der kan være med til at indfri bæredygtighedsstrategiens målsætninger. Regionsrådet vil ved udgangen af 2021 få forelagt en samlet statusbeskrivelse for de igangsatte projekter.

| Tabel 1. Oversigt over pilotprojekter |                                                                                                                 |             |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Nr.                                   | Projekt                                                                                                         | Mio. kr.    |
| 1                                     | Analyse af behov for ændringer ved affaldscentral, Aarhus Universitetshospital                                  | 0,25        |
| 2                                     | Implementering af genopladelige batterier, Regionshospitalet Horsens                                            | 0,10        |
| 3                                     | Madaffald som potentielt gødning i økologisk landbrug, Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Horsens | 0,94        |
|                                       | <b>I alt</b>                                                                                                    | <b>1,29</b> |

### 1. Analyse af behov for ændringer ved affaldscentral, finansieringsbehov 0,25 mio. kr.

Hospitalerne skal i fremtiden kunne håndtere flere genanvendelige affaldsfraktioner (underopdeling af affald efter materiale, sammensætning og oprindelse) som følge af ny affaldsbekendtgørelse og regionens kommende affaldsplan. Dette stiller nye krav til blandt andet plads og logistik i alle driftsenheder. For at kunne imødekomme dette på en effektiv og arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde, er der behov for at ændre Aarhus Universitetshospitals affaldscentral. Opgaven er kompleks. Aarhus Universitetshospital ønsker derfor at gennemføre en analyse, som skal kortlægge, hvilke muligheder der er for, at målene kan indfries og belyse, hvilke konkrete ændringer der skal gennemføres, for at dette kan lykkes. Analysen vil blive igangsat sideløbende med udarbejdelsen af overordnede principper for sortering af affald, som er en del af den overordnede regionale affaldsplan.

Analysen vil fokusere på, hvilke ændringer der er nødvendige at foretage ved affaldscentralen for at sikre blandt andet:

- effektiv intern logistik/flow af affaldsfraktioner til/fra affaldscentralen
- nødvendige forhold, der sikrer arbejdsmiljømæssig god håndtering af fraktioner, f.eks. flere "affaldsskakter", elevatorer, bredere indgange m.m.
- opbevaring af affaldsfraktioner, herunder behov for ekstra plads til containere
- effektiv adgang og "lodsning" ved ekstern afhentning af affaldsfraktioner.

Det er forventningen, at resultaterne fra Aarhus Universitetshospitals analyse, på trods af store lokale forskelle, i nogen grad vil kunne give et indblik i, hvordan opgaven med affaldssortering kan løses, også på de øvrige hospitaler, og dermed omfanget af den opgave, der venter forude for hospitalerne.

### 2. Implementering af genopladelige batterier, finansieringsbehov 0,10 mio. kr.

På Regionshospitalet Horsens bliver der årligt brugt knapt 30.000 stk. AA og AAA engangsbatterier. Dertil skal lægges antallet af C, D og 9-voltsbatterier. Det er kendt, at engangsbatterier udgør en kæmpe negativ indvirkning på miljøet og en klimamæssig belastning i forhold til genopladelige batterier, der kan genanvendes over 1.000

gange. Genopladelige batterier er dyrere i indkøb, men til gengæld billigere i det lange løb, selv når man indregner indkøb af opladere.

Genopladelige batterier er således både bedre for miljøet, end engangsbatterier er, og vil medføre en besparelse i det lange løb. Det er dog også kendt, at teknologien i de fleste almindelige genopladelige batterier medfører, at batterierne hurtigere aflades. Nogle produkter virker slet ikke med et genopladeligt batteri.

Regionshospitalet Horsens ønsker derfor at afklare, hvor stor en del af engangsbatterier, der kan erstattes af genopladelige i både den kliniske som i den ikke-kliniske del af hospitalet. Som en del af projektet ønsker hospitalet:

- at teste, hvilke produkter og instrumenter der kan virke med genopladelige batterier
- at afprøve, hvilke type genopladere der vil være de bedste både ud fra sikkerhedsmæssige og praktiske brugershensyn
- etablere det mest hensigtsmæssige system til brug af genopladelige batterier herunder indrette en genopladningscentral eller flere decentrale genopladningssatellitter.

Projektet omfatter indkøb af genopladelige batterier, forskellige typer af opladere, indretning af genopladningscentral, herunder ændring af elinstallation.

### 3. Madaffald som potentiel gødning i økologisk landbrug, finansieringsbehov 0,94 mio. kr. (udmøntes til Regionshospitalet Horsens (0,39 mio. kr.) og Aarhus Universitetshospital (0,55 mio. kr.))

Madaffald er en god kilde til næringsstoffer og en energirig ressource, som kan anvendes som gødning i økologisk landbrug eller til produktion af biobrændsel. Udnyttelse og genanvendelse af madresterne vil reducere mængden af husholdningsaffald, som afbrændes, hvilket er en af de regionale målsætninger. For at dette kan lade sig gøre, skal madrester opsamles og håndteres hygiejnisk forsvarligt og effektivt. På Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Horsens ønskes etableret et anlæg med en madkværn med kapaciteten til at kværne både madaffald fra produktionen samt fra hospitalets sengeafsnit med henblik på at kunne genanvende madresterne. Anlægget består af madkværn, rørføring og tank til oplagring af madresterne. Tanken er overvåget og tømmes efter behov.

#### Økonomi

Nedenstående tabel viser, at der ved godkendelsen af dette dagsordenspunkt udmøntes i alt 1,29 mio. kr. til tre separate projekter, hvor det sidste projekt gennemføres på både Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Horsens. Det er projekter, som kan underbygge implementering og målopfyldelse af regionens Bæredygtighedsstrategi.

Regionsrådet besluttede den 28. april 2021, at de resterende 3,585 mio. kr. ud af de 20 mio. kr., der var afsat i Budget 2021 til kommende pilotprojekter inden for området, skulle fremlægges til politisk godkendelse. Med godkendelsen af indstillingerne i denne sag samt udmøntning af midler i august 2021 rester der 1,535 mio. kr. af rammen til bæredygtige initiativer i 2021, som ikke er bevilget eller prioriteret på nuværende tidspunkt.

| Tabel 2. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb.                                                             |                                       |                      |                      |                      |                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| 1.000 kr.                                                                                                     | Flerårig anlægsbevilling <sup>1</sup> | Rådighedsbeløb       |                      |                      |                      |
|                                                                                                               |                                       | 2021<br>indeks 105,7 | 2022<br>indeks 105,7 | 2023<br>indeks 105,7 | 2024<br>indeks 105,7 |
| <i>Bevillingsændringer<sup>2</sup></i>                                                                        |                                       |                      |                      |                      |                      |
| <i>Aarhus Universitetshospital</i>                                                                            |                                       |                      |                      |                      |                      |
| Analyse af behov for ændringer ved affaldscentral                                                             | 250                                   | 250                  |                      |                      |                      |
| Madaffald som potentiel gødning i økologisk landbrug                                                          | 550                                   | 550                  |                      |                      |                      |
| <i>Regionshospitalet Horsens</i>                                                                              |                                       |                      |                      |                      |                      |
| Implementering af genopladelige batterier                                                                     | 100                                   | 100                  |                      |                      |                      |
| Madaffald som potentiel gødning i økologisk landbrug                                                          | 390                                   | 390                  |                      |                      |                      |
| Puljen til anlægsprojekter                                                                                    |                                       | -1.290               |                      |                      |                      |
| Ændring af anlægsbevilling                                                                                    | -1.290                                |                      |                      |                      |                      |
| <b>Total</b>                                                                                                  | <b>0</b>                              | <b>0</b>             | <b>0</b>             | <b>0</b>             | <b>0</b>             |
| <sup>1</sup> Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt |                                       |                      |                      |                      |                      |
| <sup>2</sup> + = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter  |                                       |                      |                      |                      |                      |

## Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller,

at udmøntningen af i alt 1,29 mio. kr. til tre pilotprojekter inden for bæredygtighed godkendes, og at der gives bevilling til pilotprojekterne og finansiering, jf. tabel 2.

Arne Lægaard og Carsten Kissmeyer var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

### **Tidligere Politisk Behandling**

Regionsrådet afsatte i Budget 2021 en pulje til bæredygtige initiativer. Udmøntning fra puljen er sket på regionsrådsmøderne, henholdsvis 28. april 2021 og 18. august 2021.